

INFORMARE

VIZITĂ DE LUCRU ȘI PARTICIPARE LA REUNIUNEA PRIVIND VIZIUNEA PENTRU AGRICULTURĂ ȘI SECTOR ALIMENTAR - IMPLICAȚII LA NIVEL NAȚIONAL ȘI EUROPEAN

24 - 25 septembrie 2025, Brussels, Regatul Belgiei

În perioada 24-25 septembrie a.c., o delegație a Senatului României, compusă din domnul senator Sebastian CERNIC, președintele comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală și domnul senator Sorin MOISE, membru al comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, a efectuat o vizită de lucru la Bruxelles.

Pe durata vizitei, delegația a avut **întrevederi bilaterale** cu reprezentanți ai instituțiilor europene și ai unor parlamente naționale, prilej de aprofundare a cooperării interparlamentare și de consolidare a dialogului privind principalele teme de actualitate la nivel european. De asemenea, delegația Senatului României a participat la **reuniunea interparlamentară** a comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (AGRI) a Parlamentului European, având ca temă **Viziunea pentru hrană și agricultură – implicații la nivel național și european**. Evenimentul a reunit 40 de parlamentari din statele membre, reprezentanți ai instituțiilor europene și ai asociațiilor de fermieri.

În data de 24 septembrie a.c., delegația Senatului a avut **întrevederi bilaterale** cu reprezentanți ai instituțiilor europene și ai unor parlamente naționale, cadru favorabil consolidării cooperării interparlamentare și dialogului pe subiectele de interes comun la nivel european. În acest sens, delegația Senatului a avut **întrevederi** cu doamna Elli TSIFOROU, secretar general COPA – COGECA, Daniel BUDA, vicepreședintele Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală din Parlamentul European, domnul Mihail DUMITRU, director general adjunct Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Comisia Europeană, doamna europarlamentar Elsi KATAINEN, coordonatoarea grupului Renew Europe în cadrul comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală din Parlamentul European și cu doamna ambasador Iulia MATEI, reprezentantul permanent al României pe lângă Uniunea Europeană.

Reuniunea președintelui Comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, domnul senator Sebastian CERNIC și domnul senator Sorin MOISE cu doamna Elli TSIFOROU, secretar general COPA – COGECA

În cadrul întrevederii, ambele părți și-au exprimat îngrijorarea cu privire la viitorul PAC post-2027, în contextul propunerii Comisiei privind Cadrul Financiar Multianual 2028 - 2034. Copa-Cogeca și-au exprimat opoziția față de comasarea fondurilor și diminuarea alocărilor financiare pentru agricultură, subliniind în acest sens că, în debutul discuțiilor privind viitorul CFM, este imperativ ca liderii politici europeni să formuleze o declarație comună de respingere a propunerii COM. România a fost descrisă ca un stat membru-cheie și o putere agricolă în cadrul Uniunii, cu o voce esențială în aceste negocieri. Partea română și-a reafirmat obiectivul de a susține o agricultură rezilientă, durabilă și competitivă, capabilă să ofere fermierilor venituri echitabile și satelor românești o dezvoltare echilibrată. În acest context, delegația a subliniat necesitatea menținerii unei PAC puternice și cu adevărat comune, respingând orice tentativă de transformare a acesteia într-o politică secundară sau exclusiv națională. În acest sens, plățile directe au fost prezentate drept pilon esențial al stabilității veniturilor fermierilor.

Copa-Cogeca și-a reiterat, de asemenea, opoziția față de acordul UE-MERCOSUR, susținând că aceasta ar submina standardele europene de producție și modelul agricol european.

Alte teme abordate au vizat utilizarea noilor tehnici genomice, dar și necesitatea menținerii unor produse de protecție a plantelor pe bază de neonicotinoide până la identificarea unor alternative eficiente și accesibile.

Reuniunea președintelui comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, senatorul Sebastian CERNIC și senatorul Sorin MOISE cu domnul Daniel BUDA, vicepreședintele Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală din Parlamentul European

În cadrul întrevederii, părțile au convenit asupra necesității unei acțiuni coordonate pentru susținerea poziției României în contextul viitorului buget PAC, cu accent pe menținerea caracterului comun al PAC și consolidarea bugetului.

Europarlamentarul Daniel BUDA a subliniat trei priorități: necesitatea introducerii, printr-un cadru legislativ adecvat, a obligativității companiilor de asigurări de a emite polițe pentru riscul de secetă; eficientizarea programului de sprijin pentru producția de tomate; precum și necesitatea respectării standardelor europene de către Ucraina. Totodată, europarlamentarul Daniel BUDA a formulat sugestia de a orienta investițiile și către sectorul zootehnic, prin stimularea fermierilor mari, care exploatează suprafețe agricole semnificative, să dezvolte ferme integrate, inclusiv în domeniul creșterii animalelor.

Părțile au convenit să continue dialogul în același cadru instituționalizat, în cadrul comisiei pentru comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală a Senatului, preconizate pentru luna noiembrie.

Reuniunea președintelui comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, domnul senator Sebastian CERNIC și domnul senator Sorin MOISE cu domnul Mihail DUMITRU, director general adjunct Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, Comisia Europeană

Întrevederea a debutat cu prezentarea de către Mihai DUMITRU a propunerii Comisiei privind Pilonul I din viitorul CFM, subliniind că sprijinul pentru venitul fermierilor ar urma să includă măsuri de mediu, investiții în ferme, sprijin pentru tinerii fermieri și instrumente de gestionare a riscurilor. Totodată, COM consideră că prin această propunere se simplifică regulile de finanțare, inclusiv în ceea ce privește plățile, controalele și auditurile. Delegația Senatului și-a exprimat îngrijorarea cu privire la impactul pe care această viziune îl poate avea asupra fermierilor români, subliniind că lipsa de predictibilitate generată de propunerile COM afectează atât fermierii, cât și cooperativele, care ezită să mai realizeze investițiile necesare. Partea română a susținut, de asemenea, principiul conform căruia bugetul PAC nu ar trebui să acopere în totalitate finanțarea cerințelor de mediu și a celor privind combaterea schimbărilor climatice. În opinia delegației, aceste obiective ar trebui susținute complementar prin alte instrumente financiare.

Un alt subiect abordat a vizat dezbaterea privind utilizarea noilor tehnici genomice. Ambele părți au subliniat necesitatea ca elaborarea unei politici europene în acest domeniu să includă și poziția cetățenilor, având în vedere impactul acestor tehnologii asupra vieții și sănătății publice, cât și potențialul lor de a remodela practicile agricole și viitorul sistemului alimentar.

Părțile au convenit să continue dialogul în același cadru instituționalizat, în cadrul comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală a Senatului, pentru ca domnul DUMITRU să poată prezenta și explica direct viziunea COM reprezentanților fermierilor și mediului asociativ.

Reuniunea președintelui comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, senatorul Sebastian CERNIC cu europarlamentara Elsi KATAINEN, coordonatoarea grupului Renew în comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală din Parlamentul European

Discuțiile au vizat, în principal, viitorul buget PAC 2028-2034, ambele părți convenind asupra necesității unei poziții unitare în acest sens. Partea română a reafirmat susținerea pentru o politică agricolă comună puternică, respingând orice tentativă de a transforma PAC într-o politică secundară sau exclusiv națională, susținând, totodată, necesitatea unei finanțări adecvate. Europarlamentara KATAINEN a susținut poziția grupului Renew în cadrul comAGRI, de respingere a propunerii actuale a Comisiei.

Părțile au abordat și tematica noilor tehnici genomice, europarlamentara KATAINEN arătând că în cadrul grupului nu există o poziție unitară cu privire la subiect. Partea română a susținut necesitatea cercetării și inovării în domeniul biotehnologiilor, dar în cadrul unei reglementări stricte și prudente.

De asemenea, ambele părți au semnalat necesitatea unor investiții substanțiale pentru reînnoirea generațională, ca premisă a viitorului agriculturii europene.

Reuniunea președintelui comisiei pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, senatorul Sebastian CERNIC și senatorul Sorin MOISE cu doamna ambasador Iulia MATEI, reprezentantul permanent al României pe lângă Uniunea Europeană.

În cadrul întrevederii, doamna ambasador Iulia Matei a prezentat delegației Senatului stadiul actual al discuțiilor cu privire la viitorul Cadru Financiar Multianual, aferent perioadei de programare 2028-2034 și necesitatea coordonării între toți factorii decizionali din România cu privire la acest subiect. Necesitatea unor analize aplicate pentru conturarea unei poziții care să fie în avantajul României a fost subliniată de ambele părți.

În data de 25 septembrie a.c., delegația Senatului a participat la **reuniunea interparlamentară a comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală (AGRI) a Parlamentului European, având ca temă Viziunea pentru hrană și agricultură – implicații la nivel național și european.**

Agenda discuțiilor s-a axat pe asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru fermieri, ca o condiție prealabilă pentru securitatea alimentară și reînnoirea generațională, precum și pe noile instrumente pentru gestionarea riscurilor prin consolidarea rezervei agricole și dezvoltarea de mecanisme pentru abordarea riscurilor naturale, de piață și sanitare. Discuțiile s-au axat, totodată, și pe viitorul buget al Politicii Agricole Comune.

Sesiunea I - Asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru fermieri, o condiție prealabilă pentru securitatea alimentară și reînnoirea generațională

Președinta comisiei AGRI a reamintit poziția Parlamentului European, adoptată recent, prin care se solicită **un buget PAC mai robust și fără reduceri** și prin care se **respinge renaționalizarea sau comasarea fondurilor PAC cu alte instrumente ale UE**. Comisarul pentru agricultură HANSEN a menționat provocările majore cu care se confruntă sectorul agricol european: situația geopolitică; schimbările climatice, Fondul de rezervă pentru situații de criză insuficient; lipsa investițiilor în infrastructura de apă; veniturile insuficiente ale fermierilor. Mai mult, comisarul Hansen a prezentat măsurile propuse de COM în sectorul agricol: (i) **dublarea Fondului de rezervă**; (ii) **revizuirea Directivei privind practicile comerciale neloiale și a Regulamentului privind organizarea comună a pieței**, în vederea consolidării producătorilor și prevenirea vânzării produselor sub costul de producție; (iii) **reducerea poverii administrative prin pachetul de simplificare al PAC**, aflat în negocieri interinstituționale; obiectivul COM este ca acest pachet să fie adoptat în octombrie; (iv) **pachetul pentru sectorul vitivinicol** (v) **Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar** (vi) COM pregătește lista de produse tratate cu substanțe interzise; (vii) propunerea privind viitorul Cadru Financiar Multianual - **discuțiile sunt dificile și controversate, astfel încât este necesară ajustarea și consolidarea propunerii pentru a deveni mai acceptabilă pentru sector**. Președintele Consiliului European al Tinerilor Fermieri a menționat sprijinul oferit de BEI pentru credite mai avantajoase. Mai mult, acesta a evidențiat

aspectele pozitive ale propunerii privind viitorul CFM și PAC, criticând, totodată, **lipsa unui buget minim dedicat tinerilor fermieri.**

În cadrul dezbaterii, **senatorul Sebastian CERNIC** a subliniat că **România** are un obiectiv clar: o agricultură rezilientă, durabilă și competitivă, capabilă să ofere fermierilor venituri echitabile și mediului rural o dezvoltare echilibrată. Senatorul CERNIC a evidențiat că fermierii se confruntă în prezent cu provocări fără precedent - schimbările climatice, instabilitatea geopolitică și volatilitatea prețurilor. În acest context, a arătat că **sprijinul public** trebuie să devină atât un scut de protecție, cât și un motor de modernizare. Senatorul CERNIC a menționat că **pentru România plățile directe reprezintă coloana vertebrală a stabilității veniturilor fermierilor**, reducând volatilitatea prețurilor, stimulând practicile durabile și revitalizând sectoare esențiale precum zootehnia, legumicultura și pomicultura. Președintele comisiei pentru agricultură a reliefat că fermierii trebuie să aibă garanția unui trai decent și a resurselor necesare pentru a produce, a investi și a transmite exploatațiile generațiilor viitoare. În același timp, senatorul CERNIC a atras atenția asupra unei realități dure: îmbătrânirea fermierilor. Din acest motiv, **România a plasat în centrul Planului Național Strategic măsuri dedicate tinerilor fermieri**, precum sprijin la instalare, investiții pentru ferme mici și medii, modernizarea digitală și acces la finanțare avantajoasă. Totodată, a subliniat că **sute de milioane de euro** au fost puse la dispoziția noii generații, cu accent pe zootehnie, legumicultură și zonele montane. Senatorul CERNIC a reafirmat **convingerea României într-o Politică Agricolă Comună puternică și cu adevărat comună, respingând orice tentativă de a o transforma într-o politică secundară și exclusiv națională.** În acest sens, a invocat art 38, 40 și 170 TFUE, solicitând un trai echitabil pentru fermieri, piețe stabile și un mecanism de criză robust. În final, senatorul CERNIC a pledat pentru **menținerea FEADR ca fond distinct, dedicat combaterii sărăciei rurale și dezvoltării echilibrate și pentru consolidarea pachetului de sprijin destinat tinerilor fermieri**, prin granturi, credite avantajoase, acces la teren și formare profesională.

Dezbateră interparlamentară a evidențiat un **consens larg** privind importanța **menținerii unei PAC solide și eficiente**, capabile să răspundă provocărilor actuale și viitoare, temă centrală a dezbaterii fiind viitorul buget al PAC, majoritatea participanților **criticând diminuarea fondurilor și solicitând păstrarea PAC ca politică comună, autonomă și bazată pe doi piloni.** Din partea grupului PPE, intervențiile au insistat asupra nevoii de **predictibilitate și de menținere a celor doi piloni PAC**; reprezentantul grupului S&D a accentuat faptul că diminuarea alocărilor riscă să pună presiune suplimentară pe statele membre și să submineze ambițiile de coeziune socială și de protecție a mediului; reprezentanta Renew Europe a pledat pentru **direcționarea sprijinului către fermierii activi și pentru politici dedicate reînnoirii generaționale**, insistând, totodată, asupra **combaterii practicilor neloiale**; în viziunea Verzilor un buget diminuat ar face imposibil sprijinul fermierilor în tranziția către practici mai ecologice; iar grupurile eurosceptice au formulat critici mai radicale, susținând că Uniunea favorizează marile corporații, în timp ce micii fermieri sunt dezavantajați. Mai mult, parlamentarii naționali au subliniat presiunea cumulată a costurilor de producție, a schimbărilor climatice și a competiției generate de importurile din țări terțe, dar și

dificultăți de natură structurală, precum și îmbătrânirea populației agricole și lipsa predictibilității pentru fermieri. Intervențiile au reliefat, totodată, necesitatea **simplificării procedurilor administrative** și importanța **digitalizării**. De asemenea, **reînnoirea generațională** a fost considerată o prioritate absolută, fiind solicitate măsuri mai ambițioase pentru accesul tinerilor la teren, credite și scheme de sprijin dedicate. În acest cadru, parlamentarii au avansat și o serie de soluții și propuneri, *inter alia*: menținerea unui **buget PAC robust**, **finalizarea convergenței plăților directe**, aplicarea **clauzelor de reciprocitate** în relația cu țări terțe, sprijin direcționat către fermele mici și zone defavorizate, **mecanisme de asigurare** împotriva riscurilor climatice, **investiții în infrastructura de irigații** ca răspuns la secetă și schimbări climatice.

Sesiunea II - Noi instrumente pentru gestionarea riscurilor: consolidarea rezervei agricole și dezvoltarea de mecanisme pentru abordarea riscurilor naturale, de piață și sanitare

Președintele Copa a subliniat că noua propunere a Comisiei Europene pentru Cadrul Financiar Multianual nu răspunde nevoilor fermierilor, în special în contextul schimbărilor climatice, al instabilității geopolitice și al volatilității piețelor. De asemenea, a insistat că **gestionarea riscurilor trebuie să devină un pilon central al PAC**, pentru a garanta venituri decente, reînnoire generațională și competitivitate. **Actualul fond de criză este insuficient**, fiind necesar un **cadru european unitar de gestionare a riscurilor climatice și de piață**, cu instrumente financiare solide și accesibile. Reprezentantul Băncii Europene de Investiții (BEI) a evidențiat rolul BEI de implementare a politicilor UE, subliniind că sectorul agricol este prioritate strategică în planul BEI 2024 - 2027. BEI oferă deja sectorului agricol și bioeconomiei aprox. 5 mld. EUR anual. În plus, având în vedere că doar 20 - 30% din pierderile agricole sunt acoperite de asigurări, se recomandă îmbunătățirea datelor privind riscurile, mobilizarea de resurse suplimentare la nivel european și integrarea investițiilor de adaptare în politicile UE. Reprezentantul BEI a pledat pentru **scheme mixte de granturi și garanții**, menite să faciliteze accesul la credit, în special pentru tineri. Reprezentantul Asociației Internaționale a Asiguratorilor a evidențiat că **gestionarea riscurilor trebuie să devină o componentă centrală a planurilor naționale**, pledând, totodată, pentru dezvoltarea unor parteneriate public-private în domeniul asigurărilor agricole, care să combine responsabilitatea statului, a fermierilor, a contribuabililor și a companiilor de asigurări.

În cadrul dezbaterilor subsecvente, **senatorul Sorin MOISE** a subliniat că, pentru **România, gestionarea eficientă a riscurilor** reprezintă condiția esențială pentru menținerea rezilienței și competitivității agriculturii europene. În acest sens, a evidențiat câteva direcții de acțiune susținute ferme de România, **precum crearea și consolidarea unei rezerve agricole europene**, ca instrument destinat intervențiilor rapide în situații de criză - fie secetă, inundații, calamități naturale sau crize sanitare. Această rezervă ar trebui, în viziunea României, să includă atât **stocuri strategice de produse agricole de bază**, cât și **fonduri de intervenție** menite să sprijine fermierii afectați, reducând impactul asupra veniturilor și securității alimentare. În continuare, senatorul MOISE a reliefat importanța dezvoltării unor **scheme de asigurare în agricultură și zootehnie**,

acoperind riscuri naturale precum seceta, grindina, inundațiile sau alte fenomene meteorologice extreme. Totodată, a susținut necesitatea sprijinului financiar pentru fermieri în vederea achiziționării acestor asigurări și a menționat rolul pe care îl pot juca tehnologiile moderne, inclusiv datele satelitare, pentru monitorizarea și previzionarea riscurilor. Un alt punct subliniat a vizat **consolidarea rezilienței lanțurilor de aprovizionare** prin politic publice care să includă un fond de stabilizare a prețurilor și veniturilor, pentru protejarea fermierilor în perioade de criză. În acest context, a menționat **promovarea contractelor pe termen lung** și a **mecanismelor de precomandă**, precum și dezvoltarea de **parteneriate prin platforme digitale integrate**. În încheiere senatorul MOISE a reafirmat că, prin toate aceste măsuri, **România sprijină consolidarea rezilienței agricole și dezvoltarea de noi instrumente de gestionare a riscurilor**.

Dezbaterile s-au concentrat pe gestionarea riscurilor cu care se confruntă agricultura europeană, într-un context marcat de schimbări climatice accelerate, volatilitatea piețelor și apariția unor noi amenințări sanitare. Participanții au solicitat consolidarea instrumentelor existente printr-un **mecanism european de asigurare, fonduri mutuale și produse de asigurare adaptate, în special pentru secetă**, subliniind că rezerva de criză să poată fi utilizată și preventiv. Numeroase intervenții au criticat **propunerea de reducere a bugetului PAC**, considerată incompatibilă cu nivelul de riscuri actuale și viitoare. În acest sens, s-a pledat pentru menținerea caracterului comun al politicii agricole și respingerea oricărei idei de renaționalizare. De asemenea, anumiți participanți au insistat asupra sprijinirii tinerilor prin acces la teren și credite și investiții în digitalizare. Totodată, s-a solicitat **integrarea inovației și sustenabilității** în politicile agricole, prin utilizarea noilor tehnologii genomice, a agriculturii de precizie și regenerative, dar și printr-o corelare realistă între obiectivele climatice și viabilitatea economică a fermelor. Anumiți participanți au subliniat, de asemenea, necesitatea simplificării procedurilor și a unei distribuții mai echitabile a sprijinului.

Sebastian CERNIC,

Președinte comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală

Sorin MOISE,

membru comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală

Red:

Izabella Moldovan, reprezentant permanent al Senatului pe lângă Parlamentul European

Raluca Contanu, consilier coordonator comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală